

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTA' DI CAPODISTRIA

DELNI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB JEDRSKI ALI RADIOLOŠKI NESREČI

Verzija 2.0

	ORGAN	DATUM	PODPIS ODGOVORNE OSEBE
IZDELAL	<i>Medobčinska služba za zaščito, reševanje in varstvo okolja</i>	12.6.2023	Igor Rakar
ODOBRIL	<i>Poveljnik Civilne zaščite</i>	13.6.2023	Aleš Bržan
SPREJEL	<i>Župan</i>	13.6.2023	Aleš Bržan
SKRBNIK	<i>Medobčinska služba za zaščito, reševanje in varstvo okolja</i>	12.6.2023	Igor Rakar

Številka: 842-3/2023

Datum: 13.6.2023

Kazalo vsebine

1 JEDRSKA ALI RADIOLOŠKA NESREČA	4
1.1. Uvod.....	4
1.2. Splošno o jedrski ali radiološki nesreči.....	5
1.3 Viri nevarnosti.....	6
1.3.1 Jedrski objekti.....	6
1.3.2 Sevalni objekti	8
1.3.3 Radiološki izredni dogodki	9
1.3.4. Nesreče v tujini	10
1.4 Verjetnost nastanka verižne nesreče.....	11
1.5 Možne posledice nesreč v Mestni občini Koper.....	12
1.6 Sklepne ugotovitve	12
2 ORGANIZACIJA IN IZVEDBA OPAZOVANJA, OBVEŠČANJA IN ALARMIRANJA	14
2.1 Obveščanje o jedrski ali radiološki nesreči	14
2.1.1 Začetno obveščanje o jedrski ali radiološki nesreči	14
2.1.2 Obveščanje o jedrski ali radiološki nesreči v NEK	14
2.1.3 Obveščanje o drugih jedrskih ali radioloških nesrečah v RS.....	16
2.1.4 Obveščanje ob jedrski ali radiološki nesreči v tujini	17
2.2 Obveščanje splošne javnosti o jedrski ali radiološki nesreči	17
2.3 Obveščanje in alarmiranje ogroženih prebivalcev na ogroženem območju	20
3. ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	21
3.1. Zaščitni ukrepi	21
3.1.1. Vrste zaščitnih ukrepov	21
3.1.2. Radiološka zaščita intervencijskega in drugega osebja.....	28
3.1.3. Izvajanje zaščitnih ukrepov ob izrednem dogodku v NEK	29
3.1.4. Zaščitni ukrepi ob jedrski nesreči v tujini	29
3.1.5. Izvajanje zaščitnih ukrepov ob drugih jedrskih ali radioloških nesrečah ...	30
3.2. Naloge zaščite reševanja in pomoči	30
3.2.1. Prva pomoč in nujna medicinska pomoč	30
3.2.2. Prva veterinarska pomoč.....	31
3.2.3. Gašenje in reševanje ob požarih	33
3.2.4 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje	33
3.3. Preklic izvajanja zaščitnih ukrepov in razglasitev prenehanja nevarnosti	34

4. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	35
4.1. Razlaga pojmov	35
4.2. Razlaga okrajšav	36
5 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	38
5.1 Skupne priloge	38
5.2 Posebne priloge	39
5.3 Skupni dodatki	39
5.4 Posebni dodatki	39

1 JEDRSKA ALI RADIOLOŠKA NESREČA

1.1. Uvod

Izdelavo občinskega delnega načrta zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči za Mestno občino Koper predpisuje Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18 – ZNOrg in 117/22), ki mora temeljiti na ocenah ogroženosti in drugih strokovnih podlagah. Občinski delni načrt zaščite in reševanja je izdelan na osnovi Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19), Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09, 23/11 in 27/16), Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 76/17, 26/19 in 172/21), Državnega načrta zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči, Verzija 3.0 in Načrta zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči v obalni regiji, Verzija 2.1 (8421-26/2022-2- DGZR).

Prav tako temelji na Oceni ogroženosti ob jedrski ali radiološki nesreči v Mestni občini Koper (842-1/2022) z dne 09.05.2022. Osnutek delnega načrta zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči je za Mestno občino Koper izdelala Zame Maja Jenko s.p. v sodelovanju z Medobčinsko službo za zaščito, reševanje in varstvo okolja, MU Istra. Predlog delnega načrta je izdelala Medobčinska služba za zaščito, reševanje in varstvo okolja, MU Istra.

Ta načrt obravnava poleg nesreče v Nuklearni elektrarni Krško (NEK) tudi nesreče v drugih jedrskih in sevalnih objektih v Republiki Sloveniji (RS), jedrske ali radiološke nesreče v tujini z možnim vplivom na RS in druge radiološke nesreče z viri ionizirajočega sevanja.

Izdelan je z namenom, da se zagotovi pravočasno in organizirano ukrepanje ob jedrski ali radiološki nesreči ter s tem učinkovita zaščita, reševanje in pomoč prebivalcem v Mestni občini Koper.

Pri izdelavi načrta so bile upoštevane zahteve Mednarodne agencije za atomsko energijo (MAAE), predvsem dokument Pripravljenost in odziv na jedrsko ali radiološko nesrečo številka GS-R-2.

Ta načrt ne zajema pripravljenosti Mestne občine Koper na teroristične napade z uporabo radiološkega orožja, ker to ureja načrt zaščite in reševanja ob terorističnem napadu.

Obveznost izdelave načrta oziroma dela načrta zaščite in reševanja ob jedrski nesreči v NEK posameznega nosilca načrtovanja je opredeljena glede na državno oceno ogroženosti ob jedrski ali radiološki nesreči v Republiki Sloveniji, verzija 2.2 (številka 8420-1/2017-3- DGZR).

Mestna občina Koper spada **v 2. razred ogroženosti**, zato je potrebno izdelati dele načrta zaščite in reševanja in sicer obveščanje in alarmiranje, izvajanje dolgoročnih zaščitnih ukrepov ob jedrski nesreči v Nuklearni elektrarni Krško (NEK).

1.2. Splošno o jedrski ali radiološki nesreči

Jedrske in radiološke nesreče so izredni dogodki, ki neposredno ogrožajo prebivalce in okolje in zahtevajo zaščitne ukrepe. Vsak izredni dogodek v splošnem še ne pomeni nastanka nesreče. Lahko gre za zmanjšanje jedrske ali sevalne varnosti, ki tudi zahteva ustrezen odziv pristojnih.

Radiološke nesreče so izredni dogodki, ki zahtevajo zaščitne ukrepe zaradi povečanega ionizirajočega sevanja in onesnaženja z radioaktivno snovjo oziroma kontaminacijo.

Radiološke nesreče se lahko zgodijo v sevalnih objektih (industrijski, raziskovalni in zdravstveni objekti z obsevalnimi napravami ali z radioaktivnimi snovmi in odlagališča z rudarsko ali hidrometalurško jalovino):

- pri ravnanju z zaprtimi ali odprtimi viri sevanja,
- s pospeševalniki delcev in
- drugimi viri ionizirajočega sevanja.

Radiološka nesreča lahko nastane kjerkoli:

- nenadzorovani nevarni viri ionizirajočega sevanja (zavrženi, izgubljeni, najdeni, ukradeni),
- obsevanje in kontaminacija prebivalstva iz neznanega razloga,
- padec satelita z radioaktivnimi snovmi,
- prevoz radioaktivnih snovi.

Jedrske nesreče so izredni dogodki, ki zahtevajo zaščitne ukrepe zaradi nevarnega sproščanja energije po jedrski verižni reakciji ali po razpadu produktov iz verižne reakcije. Jedrske nesreče so lahko hkrati tudi radiološke. To velja še posebej za nesreče v jedrskih elektrarnah, ker vsebujejo veliko količino jedrskih in radioaktivnih snovi, ki lahko ob večjih odstopanjih od normalnega obratovanja obsevajo ljudi ali se sprostijo v okolje.

Jedrski objekti, v katerih se lahko zgodijo jedrske in radiološke nesreče, so:

- jedrske elektrarne,
- raziskovalni reaktorji,
- reaktorji na plovilih,
- skladišča in odlagališča radioaktivnih snovi in

- industrijski objekti (npr. proizvodnja jedrskega goriva).

Uporabniki virov sevanja morajo v skladu z Zakonom o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 76/17, 26/19, 172/21 in 18/23 – ZDU-10) za pridobitev dovoljenja za uporabo vira poleg ostale dokumentacije predložiti tudi dokument o ravnanju ob izrednih dogodkih (obveščanje in ukrepanje ob nesreči).

Prevozniki radioaktivnih snovi morajo v skladu z Zakonom o prevozu nevarnega blaga (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 41/09, 97/10 in 56/15) zagotoviti navodila za ukrepanje tako, da jih ima voznik med prevozom pri sebi v pisni obliki. Navodila mora priskrbeti pošiljatelj.

1.3 Viri nevarnosti

Potencialni viri nevarnosti jedrske in radiološke nesreče za Mestno občino Koper so:

- Jedrski objekti (Nuklearna elektrarna Krško (NEK),
- Sevalni viri,
- Radiološki izredni dogodki (nenadzorovani viri ionizirajočega sevanja, prevoz radioaktivnih snovi),
- Padec satelita z radioaktivno snovjo,
- Jedrske elektrarne v tujini, ki so znotraj 1.000 km območja oddaljenosti od Slovenije.

1.3.1 Jedrski objekti

Ob nesreči v jedrski elektrarni ali raziskovalnem reaktorju se lahko znatne količine radioaktivnih snovi med drugim sprostijo tudi v ozračje in se razširjajo v obliki radioaktivnega oblaka v širše okolje. Ogroženost je odvisna od vrste in od količine izpuščenih radioaktivnih snovi (žlahtni plini, radioizotopi joda, dolgoživi cepitveni produkti). Prenos in razširjanje sta odvisna od vremenskih razmer. Radioaktivni delci se med prenosom usedajo (suhi used) ali pa izpirajo s padavinami (mokri used).

Vrsta in stopnja ogroženosti se s časom spreminjata. Nezaščiteni prebivalci v bližini kraja nesreče bi bili v prvih urah po izpustu najprej izpostavljeni zunanjemu sevanju iz radioaktivnega oblaka in vdihavanju radioaktivnih delcev, še posebej izotopov radioaktivnega joda, ki bi se kopičil v ščitnici. Srednjeročno (nekaj dni po nesreči) bi prišlo do obsevanja zaradi uživanja kontaminirane hrane z radioaktivnim jodom I-131 (npr. mleko, listnata zelenjava, pitna voda) ter zaradi zunanjega sevanja iz kontaminiranih tal. Podobno je dolgoročno (meseci in leta po nesreči), ko so pomembni dolgoživi radionuklidi, kot npr. cezij (Cs -137, Cs- 134) in stroncij (Sr-90).

Najhujše jedrske nesreče so možne v jedrskih elektrarnah. Nesreča s težko poškodbo sredice lahko povzroči zelo resne posledice za zdravje ali celo ogrozi življenje zaposlenih v elektrarni in prebivalstva v okolici objekta ali širše.

1.3.1.1 Nuklearna elektrarna Krško (NEK)

NEK je na levem bregu reke Save in je 3 km oddaljena od Krškega. Od nadzornih točk vstopa evakuiranih oseb iz Posavja je oddaljenost naslednja:

- od nadzorne točke Ribiški dom Hotemež v občini Radeče 30 km,
- od nadzorne točke Železniška postaja Podčetrtek – Toplice v občini Podčetrtek 37 km.

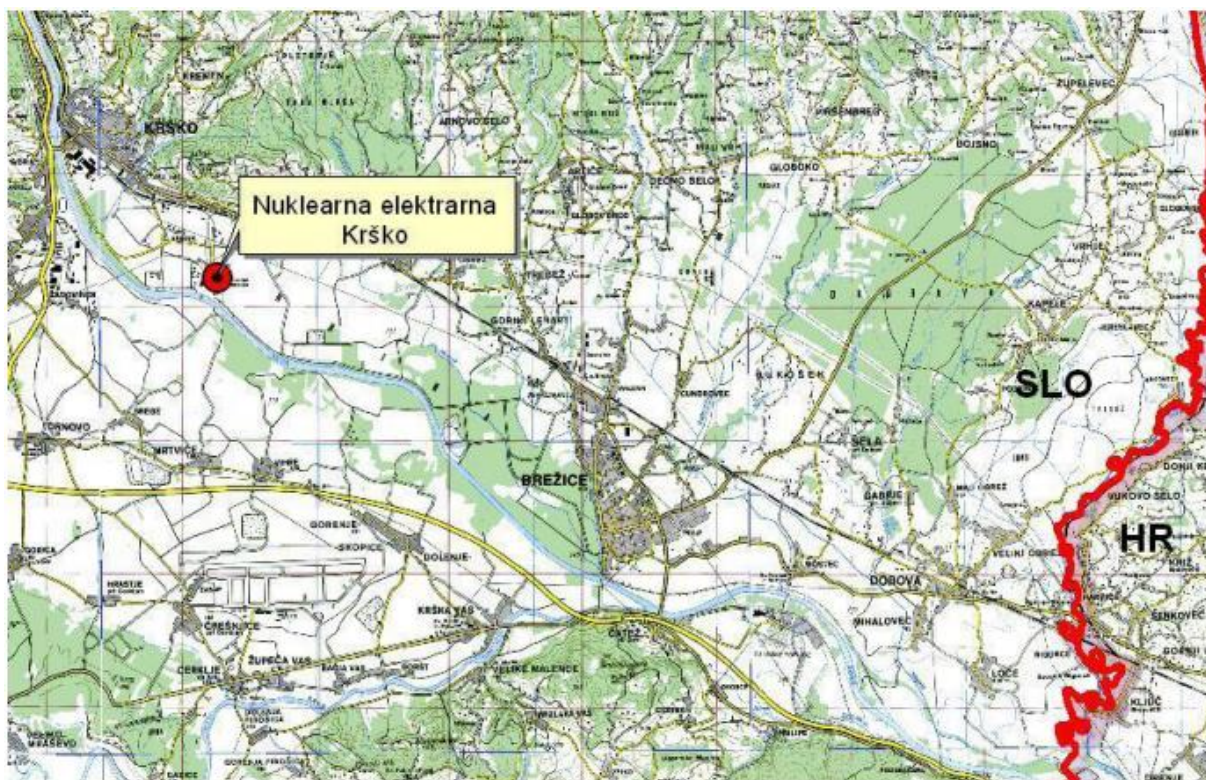
Za preprečevanje jedrskih nesreč in za zmanjšanje njihovih posledic so v elektrarni vgrajeni varovalni in varnostni sistemi ter naprave, katerih skupna naloga je preprečevanje nenadzorovanega uhajanja radioaktivnih snovi v okolico elektrarne.

Ob jedrski nesreči v NEK je stopnja ogroženosti največja v bližnjem območju (to je od nekaj km do 10 km), v večji oddaljenosti pa je odvisna od vremenskih razmer. Glede na število in zanesljivost varnostnih sistemov v jedrski elektrarni je verjetnost nastanka nesreče, ki bi pomenila nevarnost za prebivalstvo, izredno majhna.

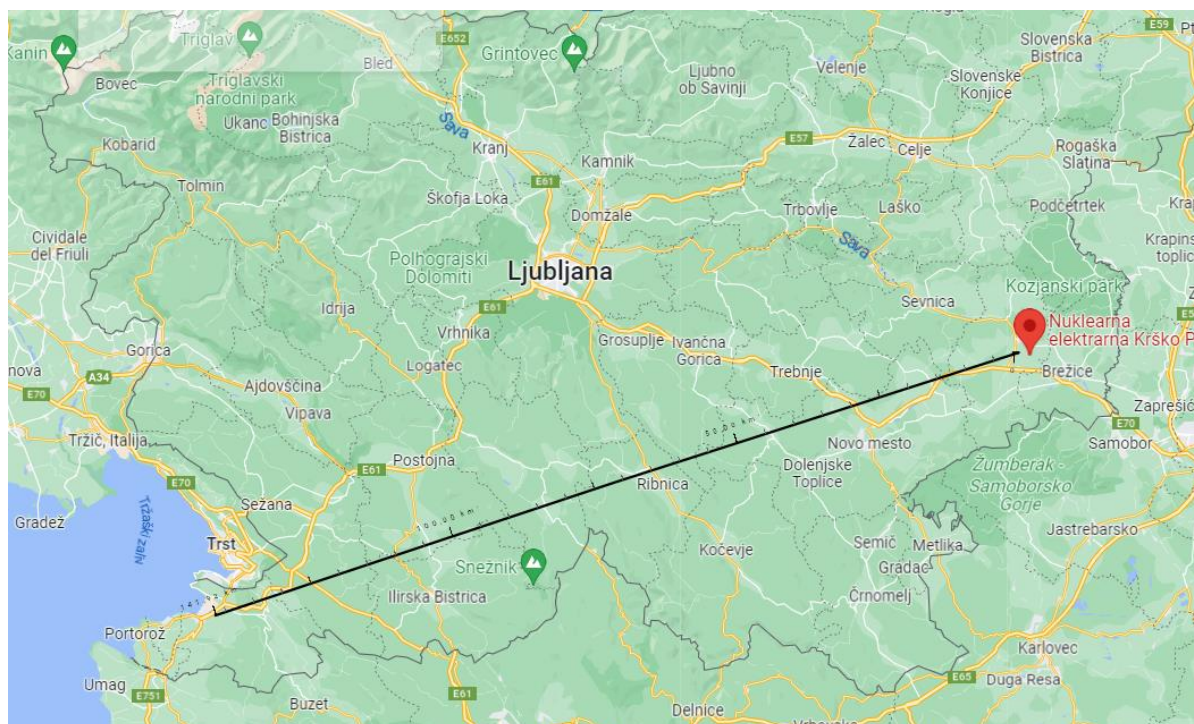
Na možnost nastanka jedrske nesreče v NEK lahko vplivajo tudi naravne in druge nesreče (npr. potres, poplave, orkanski veter, nesreča zrakoplova, ipd.).

Oddaljenost NEK (zračna linija) od Mestne občine Koper je približno 140 km.

Slika 1: Lokacija Nuklearne elektrarne Krško

Slika 2: Oddaljenost NEK od Mestne občine Koper

1.3.2 Sevalni objekti

V sevalnih objektih se radioaktivni viri uporabljajo v industrijske, raziskovalne in zdravstvene namene.

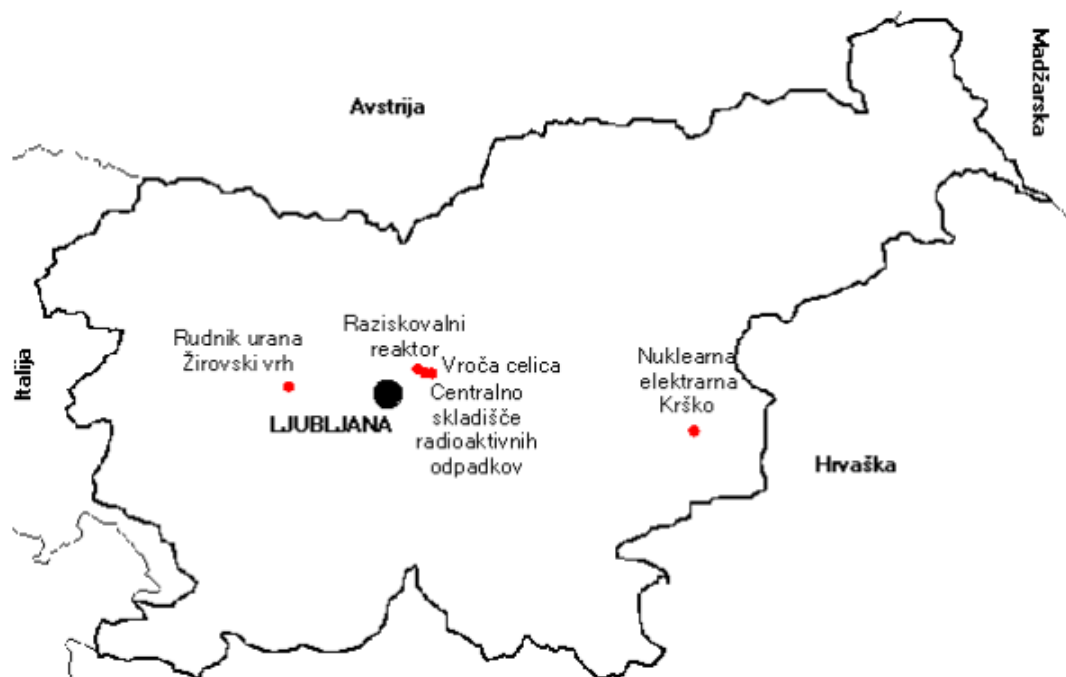
V industriji se radioaktivni viri uporabljajo za različne namene in sicer stacionarno na določenem mestu (npr. za sterilizacijo, merjenje debeline pločevine, nivojev v posodah itd.) ali pa so viri premični za delo na terenu (npr. industrijska radiografija, merjenje vlažnosti in gostote materialov pri gradnji cest itd.).

V medicini se radioaktivni viri uporabljajo za diagnostiko in terapijo (obsevanja). Vzrok nesreče z radioaktivnimi snovmi oziroma viri je lahko izključno človeška napaka, ker so radioaktivni viri pasivne naprave, tako da ne more priti do odpovedi delovanja. Vzroke lahko delimo na:

- nepravilno uporabo, hrambo ali izgubo radioaktivnega vira zaradi malomarnosti, nevednosti, neznanja ali neupoštevanja predpisov varstva pred sevanji,
- konstrukcijsko napako pri vgradnji vira (slaba izdelava ščita, neustrezno izdelano orodje za rokovanje z virom) ter
- zlorabo (kraja, sabotaža).

Nesreče z radioaktivnimi viri praviloma povzročijo onesnaženje z enim samim radionuklidom, ki prizadene predvsem delovno osebje oziroma lahko nepravilno ravnanje z radioaktivnim virom povzroči obsevanost osebja ter tudi prebivalstva, ki presega predpisane mejne vrednosti. V Mestni občini Koper nimamo evidentiranih objektov z radioaktivnimi viri.

Slika 3: Jedrski in sevalni objekti v Sloveniji

1.3.3 Radiološki izredni dogodki

To so dogodki, ki se lahko zgodijo kjerkoli.

1.3.3.1 Nenadzorovani viri ionizirajočega sevanja

Ionizirajoče sevanje je sevanje z dovolj energije, da poškoduje snov. Viri ionizirajočega sevanja so naravni in umetni. Vir ionizirajočega sevanja je lahko radioaktivna snov, ki seva zaradi nestabilnih atomov in tudi naprava (npr. rentgen).

Do nesreče lahko pride z nenadzorovanimi visoko radioaktivnimi viri, ki so lahko tudi življenjsko nevarni, če so nezaščiteni oziroma je zaščita poškodovana. Viri so lahko:

- izgubljeni: lastnik pogreša vir,
- najdeni: naključna oseba najde vir, pri čemer je težava, ker običajno najditelj ne ve, da gre za radioaktivni vir,
- ukradeni: ponovno možnost, da tat ne ve, da gre za radioaktivni vir in
- poškodovani v požaru: požar na lokaciji vira (možnost za poškodbo zaščite vira zaradi ognja je majhna; običajna respiratorna in druga zaščita gasilcev je zadostna).

V skupino nenadzorovanih virov sodi tudi obsevanje in kontaminacija iz neznanega razloga z radioaktivnimi viri, to je kontaminacija prebivalstva ali javnih površin oziroma prostorov. Vzrok je lahko najdeni ali ukradeni vir ali radioaktivna snov, ki jo prebivalstvo poseduje nevede za nevarnost. Takšne dogodke lahko odkrijejo zdravniki na podlagi simptomov zaradi prekomernega obseva. Tovrstna simptomatika običajno ni dovolj hitro prepoznana, ker so primeri redki.

Posedovanje oziroma rokovanje z nezaščitenimi visoko radioaktivnimi viri lahko povzroči trajne poškodbe zaradi zunanjega obsevanja, zaradi notranjega obsevanja v primeru zaužitja (ingestije) in vdihavanja (inhalacije) in v določenih primerih tudi življenjsko ogroženost.

1.3.3.2. Padec satelita z radioaktivno snovjo

Na območje Republike Slovenije in tudi na območje Mestne občine Koper bi lahko padel satelit z jedrskim reaktorjem ali satelit, ki ima na krovu radioaktivni material. Verjetnost za tovrstni dogodek je sicer zelo majhna, a ne izključena.

Razlikujemo 2 vrsti virov sevanja na satelitu:

- Vir visoke aktivnosti alfa (onesnaženje z močno toksičnim sevalcem alfa (npr. izotopi plutonija)
- Jedrski reaktor (onesnaženje s cepitvenimi produkti).

V prvem primeru gre za možno onesnaženje z močno toksičnim sevalcem alfa (npr. izotopi plutonija). V drugem primeru pomeni padec satelita onesnaženje s cepitvenimi produkti. Območja onesnaženja so trakaste oblike s širino nekaj 10 km in dolžino nekaj 100 km.

Nevarno je predvsem vdihavanje delcev, ki v posamezniku lahko povzročijo visoke doze notranjega obsevanja. Največja nevarnost za posameznika, ki je sicer zelo malo verjetna, je najdba visoko radioaktivnih ostankov satelita, ki lahko povzročijo resne poškodbe in tudi smrt.

1.3.3.3. Prevoz radioaktivnih snovi

Zaradi posebnih varnostnih ukrepov je verjetnost nesreče pri prevozu radioaktivnih snovi zelo majhna, če se pa zgodi, je njen vpliv prostorsko omejen.

Skozi Mestno občino Koper se prevažajo tudi radioaktivne oziroma jedrske snovi, ki bi ob večji prometni nesreči lahko ogrozile okolje in ljudi (občasni prevozi jedrskega goriva iz Luke Koper v NEK). Velik problem bi bil predvsem ob nesreči na cesti, ki vodi iz Luke Koper (center Kopra), glavnih državnih cestah (avtocesta A1 Šentilj–Srmin, Šmarje-Koper, Škofije–Koper) .

Posledice bi bile omejene na območje, ki bi ga bilo potrebno dekontaminirati in omejiti vstop vanj.

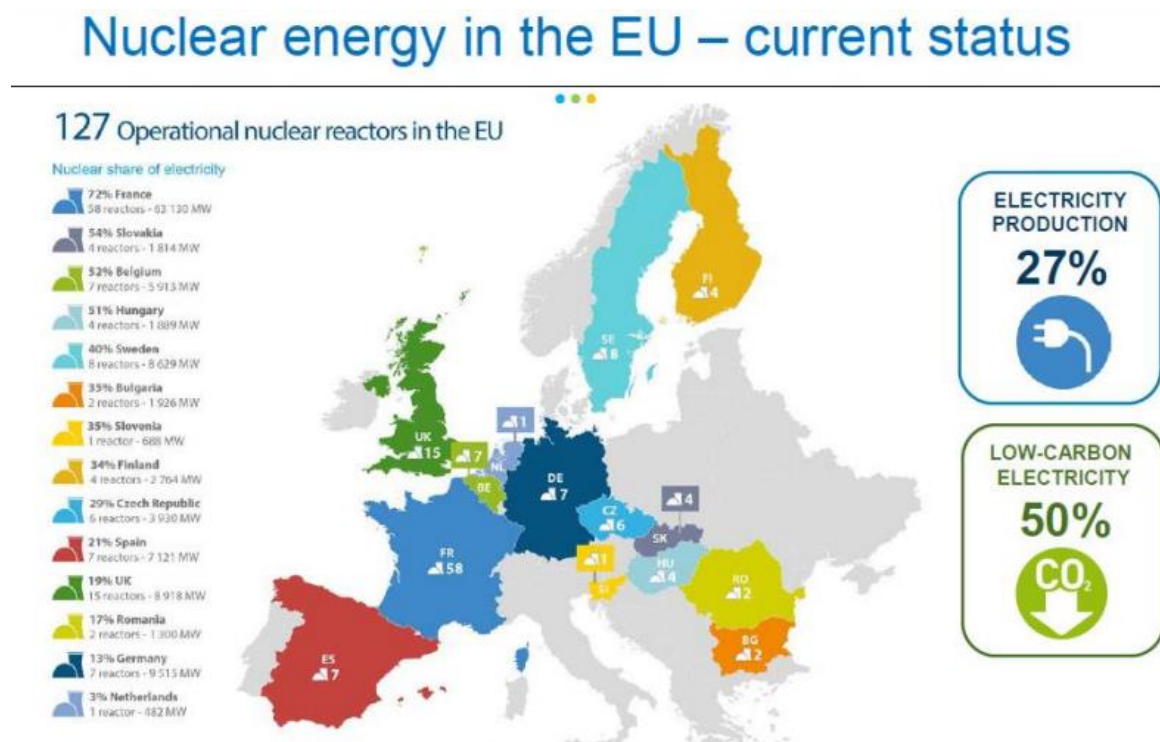
1.3.4. Nesreče v tujini

Potrebno je načrtovati zaščitne ukrepe tudi za primer izrednega dogodka v jedrskih elektrarnah v tujini.

V svetu deluje okoli 440 jedrskih elektrarn. Na območju 1000 km okoli Ljubljane deluje 86 jedrskih elektrarn, od tega jih je 19 v 500-kilometrskem pasu. Sloveniji najbližje so elektrarne na Madžarskem, Slovaškem, Češkem in v Nemčiji.

Ob jedrskih nesrečah v oddaljenih jedrskih objektih lahko ob neugodnih vremenskih razmerah pričakujemo onesnaženje na vsem ozemlju RS. Do izrazitejšega onesnaženja lahko pride le v krajih, kjer bi med prehodom radioaktivnega oblaka čez naše ozemlje deževalo.

Slika 4: Število delujočih elektrarn v državah EU

Vir: Foratom presentation »keeping Europe lights on – a role for nuclear«, WNFC, Madrid April 2018

1.4 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Ob jedrski ali radiološki nesreči ni pričakovati nastanka verižne nesreče, dodatne posledice pa so lahko:

- požar v naravnem okolju in objektih (npr. padec satelita),
- ogrožanje prometne varnosti,
- izpad telekomunikacijskih povezav,
- sociološke in psihološke posledice na prebivalstvo in
- energetska kriza zaradi izpada proizvodnje električne energije za primer nesreče v NEK.

1.5 Možne posledice nesreč v Mestni občini Koper

Ob jedrskih nesrečah v oddaljenih jedrskih objektih lahko ob neugodnih vremenskih razmerah pričakujemo kontaminacijo na vsem območju obalne regije, kar pomeni tudi v Mestni občini Koper, predvsem iz objektov, ki so znotraj 1.000 km območja.

Do izrazitejše kontaminacije lahko pride le v krajih, kjer bo v času prehoda radioaktivnega oblaka čez naše ozemlje deževalo.

Občinski delni načrt konkretno opredeljuje ukrepe in naloge zaščite, reševanja in pomoči za obvladovanje dogodkov ob najhujših nesrečah v jedrskih elektrarnah, kar pomeni, nesreča ob poškodbi sredice z odpovedjo zadrževalnega hrama. Ob jedrski nesreči v NEK je stopnja ogroženosti največja v bližnjih območjih (to je od nekaj kilometrov do nekaj 10 km). V večji oddaljenosti pa je odvisna od vremenskih razmer.

Celotno območje Mestne občine Koper leži izven območja načrtovanja takojšnjih zaščitnih ukrepov (OTU, radius 10 km) kot tudi izven območja načrtovanja dolgoročnih zaščitnih ukrepov (ODU, radius 25 km). Mestna občina Koper tako spada v območje splošne pripravljenosti (vsa Slovenija), kjer se zaščitni ukrepi izvajajo na podlagi meritev.

1.6 Sklepne ugotovitve

Mestno občino Koper lahko prizadenejo jedrske ali radiološke nesreče:

- v jedrskem objektu NEK,
- s stacionarnimi in premičnimi radioaktivnimi viri,
- pri prevozu radioaktivnih snovi,
- zaradi padca satelita z reaktorjem ali satelita, ki ima na krovu radioaktivne snovi in
- v tujini s posledicami na območju RS.

Jedrska nesreča širše razsežnosti (z vplivom na prebivalce in okolje) v NEK je zelo malo verjetna, saj ima elektrarna vgrajeno visoko stopnjo pasivne in aktivne varnosti.

Ob morebitni jedrski nesreči širše razsežnosti v NEK bi bila prizadeta tudi Mestna občina Koper.

Jedrska nesreča v jedrskem objektu v tujini tudi lahko prizadene Mestno občino Koper.

Na možnost nastanka jedrske nesreče v NEK lahko vplivajo tudi naravne in druge nesreče (npr. potres, poplave, orkanski veter, nesreča zrakoplova, ipd.).

Jedrska nesreča v jedrskem objektu v tujini lahko prizadene tudi RS in Mestno občino Koper.

Radiološke nesreče so tudi malo verjetne, vendar so lahko z resnimi posledicami za posameznike.

D – 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta
-------	--

2 ORGANIZACIJA IN IZVEDBA OPAZOVANJA, OBVEŠČANJA IN ALARMIRANJA

Pristojni organi in pooblašcene organizacije spremljajo obratovanje NEK in drugih jedrskih ter sevalnih objektov v RS. Poleg tega nadzirajo tudi ravnanje z radioaktivnimi viri in drugimi viri sevanja ter spremljajo radioaktivnost v okolju.

2.1 Obveščanje o jedrski ali radiološki nesreči

2.1.1 Začetno obveščanje o jedrski ali radiološki nesreči

Začetno obvestilo o jedrski ali radiološki nesreči sporočijo jedrski ali sevalni objekti (NEK, Raziskovalni reaktor - TRIGA in Centralno skladišče radioaktivnih odpadkov - CSRAO) ali imetniki radioaktivnega vira, policija, občani, Regijski center za obveščanje - ReCO ali Center za obveščanje Republike Slovenije - CORS ali Uprava RS za jedrsko varnost - URSJV. Informacija o jedrski ali radiološki nesreči iz tujine prispe neposredno na CORS in na URSJV.

2.1.2 Obveščanje o jedrski ali radiološki nesreči v NEK

O pošiljanju prvega obvestila o izrednem dogodku v NEK, CORS o začetku izrednega dogodka obvesti ReCO Koper.

NEK obvešča najkasneje v 15 minutah po določitvi stopnje nevarnosti in drugih bistvenih spremembah, sicer na vsakih 30 minut ves čas izrednega dogodka.

Sporočilo, ki ga prejme operater v ReCO Koper mora vsebovati naslednje podatke:

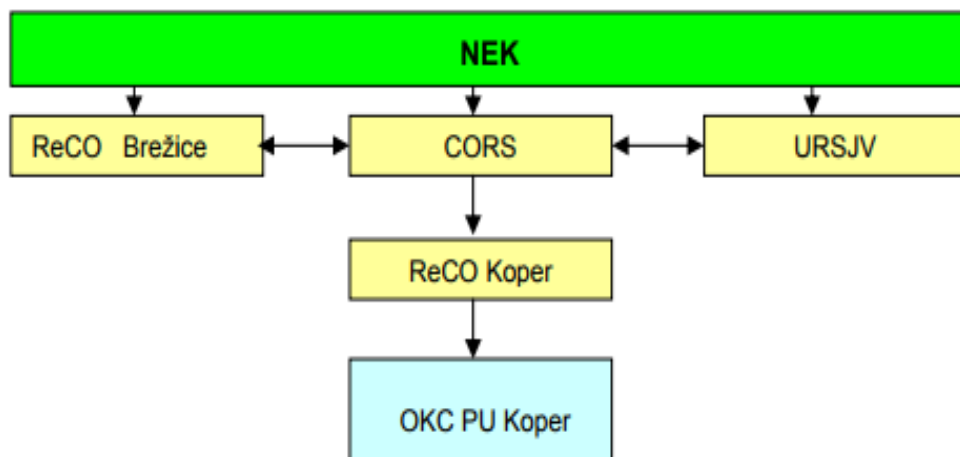
- stopnja nevarnosti,
- priporočljive zaščitne ukrepe.

2.1.2.1 Obveščanje pristojnih organov

Shema 1: Obveščanje pristojnih organov ob razglasitvi 0. in 1. stopnje nevarnosti v NEK

Stopnja 0 – NENORMALNI DOGODEK

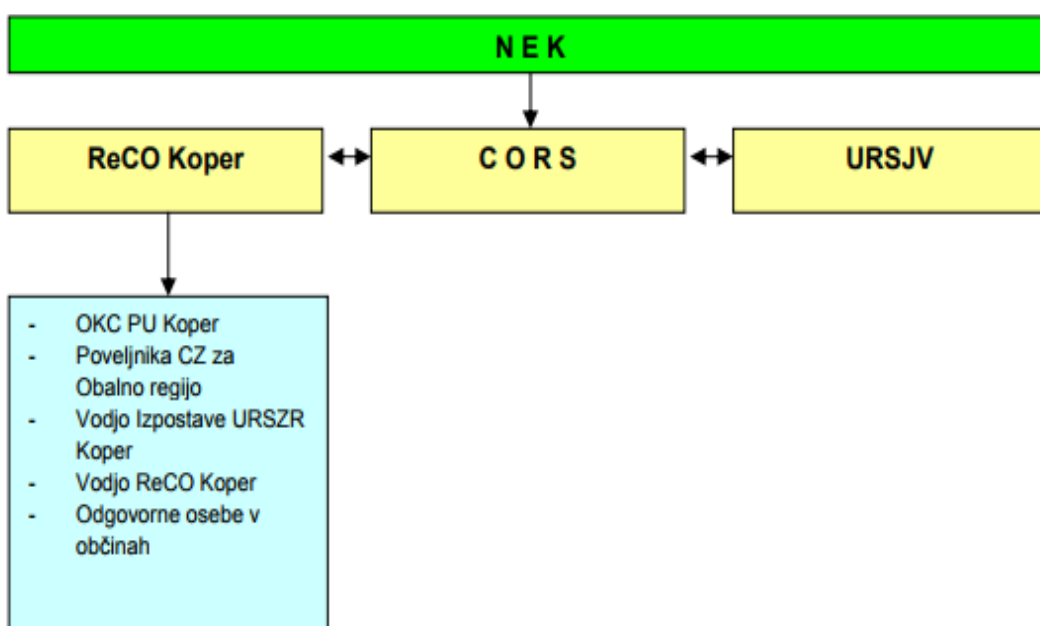
Stopnja 1 – ZAČETNA NEVARNOST

Shema 2: Obveščanje pristojnih organov ob razglasitvi 2. in 3. stopnje nevarnosti v NEK

Stopnja 2 - OBJEKTNA NEVARNOST

Stopnja 3 - SPLOŠNA NEVARNOST

ReCO Koper na podlagi podatkov, ki jih je prejel od CORS-a obvesti osebo po prioritetenem seznamu, prvega dosegljivega.

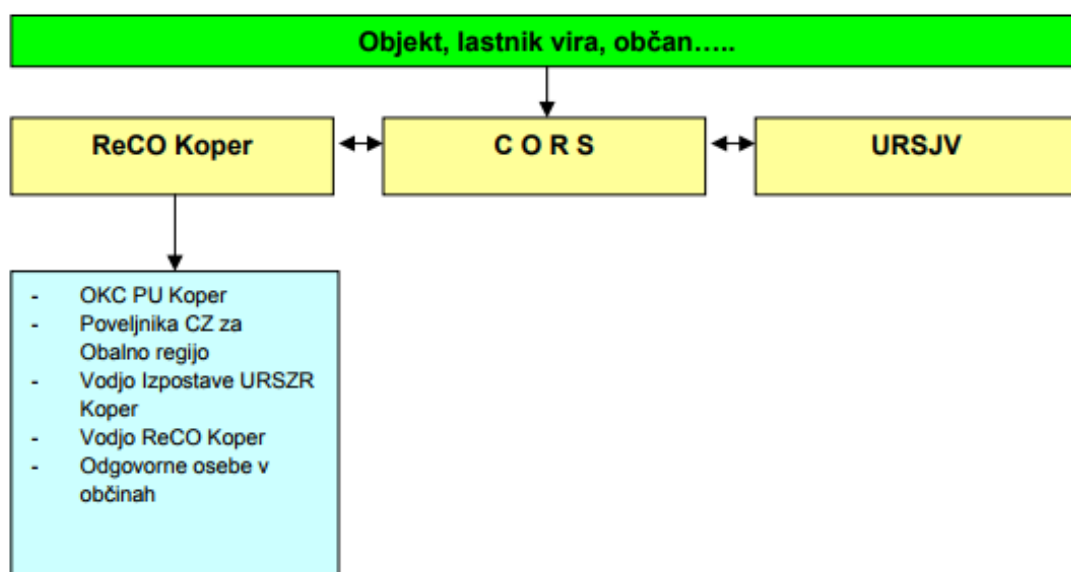
ReCO Koper obvešča odgovorno osebo Mestne občine Koper, ki se jo obvešča o nesreči (po seznamu odgovornih oseb v Mestni občini Koper).

Po prejetem obvestilu o splošni nevarnosti zaradi jedrske ali radiološke nesreče v NEK ali jedrske oz. radiološke nesreči v tujini s čezmejnimi vplivi poteka obveščanje v Mestni občini Koper na naslednji način:

- odgovorna oseba Mestne občine Koper, ki je Regijskemu centru za obveščanje Koper prva dosegljiva (poveljnik CZ Mestne občine Koper, namestnik poveljnika CZ Mestne občine Koper, župan), po prejemu obvestila o jedrske ali radiološke nesreči izvede medsebojno obveščanje vseh odgovornih oseb v Mestni občini Koper. Obvestilo se posreduje po razpoložljivih sredstvih zvez (mobitel, telefon, radijske zveze,...).

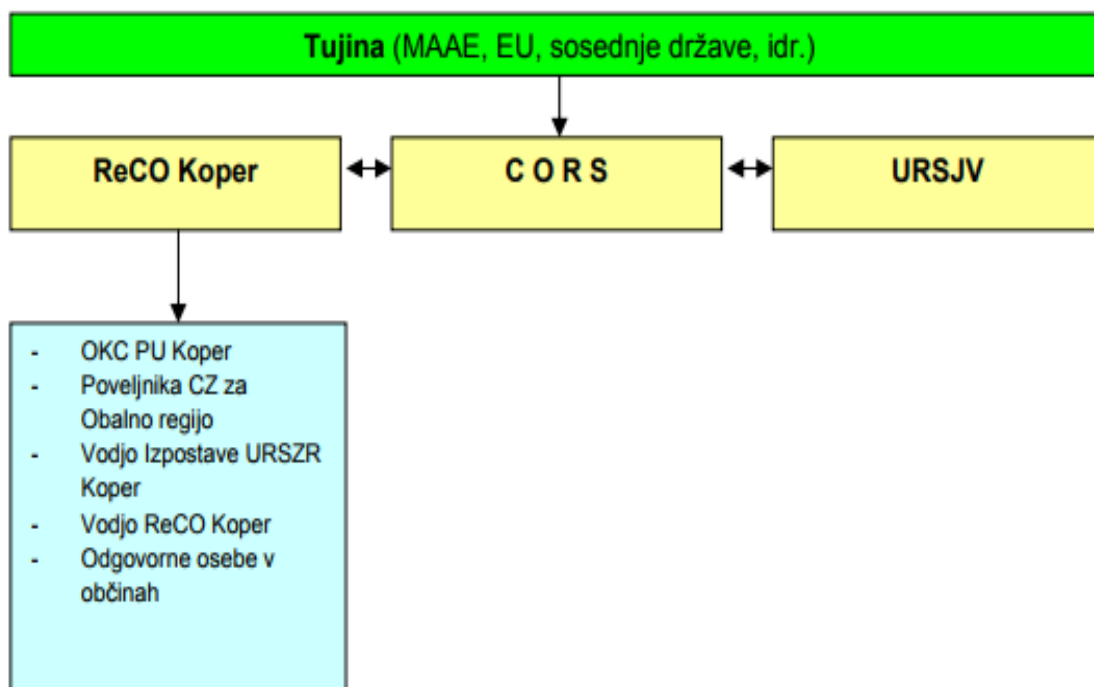
2.1.3 Obveščanje o drugih jedrskih ali radioloških nesrečah v RS

Shema 3: Obveščanje pristojnih organov ob drugih izrednih dogodkih v RS

2.1.4 Obveščanje ob jedrski ali radiološki nesreči v tujini

Shema 4: Obveščanje pristojnih organov ob izrednih dogodkih v tujini

Sporočilo o jedrski ali radiološki nesreči v tujini z možnostjo čezmejnih vplivov ter stopnji nevarnosti za obalno regijo, posreduje CORS.

ReCO Koper po prejemu obvestila preveri resničnost obvestila na enak način kot je opredeljeno za primer nesreče v NEK. Začetno obvestilo pošlje ReCO Koper vsem po shemi obveščanja, ki je predvidena ob razglasitvi splošne nevarnosti zaradi nesreče v NEK, kasneje pa obvešča pristojne organe in odgovorne osebe, ki sodelujejo pri izvajanju posameznih zaščitnih ukrepov.

Odločitev o aktiviranju delnega načrta zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči sprejme poveljnik CZ Mestne občine Koper oziroma njegov namestnik, director Občinske uprave Mestne občin Koper ali Župan.

P – 15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča ob nesreči
--------	---

2.2 Obveščanje splošne javnosti o jedrski ali radiološki nesreči

Javnost mora biti o jedrski ali radiološki nesreči obveščena pravočasno in objektivno.

Po aktiviranju štaba CZ Mestne občine Koper, sporočila za javnost pripravlja župan Mestne občine Koper oz. poveljnik CZ Mestne občine Koper ali kabinet župana Mestne občine Koper.

Za obveščanje prebivalcev v Mestni občini med izvajanjem zaščite in reševanja je zadolžena Mestna občina Koper.

Občinski organ in služba, ki vodi in izvaja zaščito, reševanje in pomoč mora čim prej vzpostaviti neposreden stik s prebivalstvom, da doseže ustrezno odzivanje na njihove odločitve. Potrebne podatke za sestavo informacij bo Mestni občini posredoval štab CZ za obalno regijo in Izpostava URSZR Koper. Sporočila za javnost si sledijo na vsake tri ure oziroma na vsakih 30 minut po večji spremembi.

Informacije za prebivalstvo morajo vsebovati predvsem naslednje podatke:

- o vplivih nesreče na prebivalstvo in okolje,
- kakšno pomoč lahko pričakujejo,
- o ukrepih za omilitev nesreče,
- kako naj izvajajo osebno in vzajemno zaščito,
- kako naj sodelujejo pri izvajanju zaščitnih ukrepov ter
- kje lahko dobijo dodatne informacije.

Informacije Mestna občina Koper posreduje preko lokalnih javnih medijev in na druge krajevno običajne načine.

Mestna občina Koper za dodatne informacije objavi telefonsko številko svetovalne službe.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki so po Zakonu o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19 – odl. US, 67/19 – odl. US in 82/21) dolžni na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države.

V takih primerih so za takojšnje posredovanje sporočil za javnost pristojna:

- Televizija Koper,
- Radio Koper,
- Radio Capris,
- Primorske Novice,
- Ekopercapodistria,
- Spletna stran Mestne občine Koper,
- Televizija Slovenija,
- Radio Slovenija,
- Slovenska tiskovna agencija,
- po potrebi tudi drugim medijem.

P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
D-5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskih centrov

2.3 Obveščanje in alarmiranje ogroženih prebivalcev na ogroženem območju

Obveščanje prebivalcev na ogroženem območju mora biti usklajeno z obveščanjem splošne javnosti.

Za obveščanje prebivalcev v Mestni občini Koper med izvajanjem zaščite in reševanja je zadolžena Mestna občina Koper. Občinski organi in službe, ki vodijo in izvajajo zaščito, reševanje in pomoč morajo čim prej vzpostaviti neposreden stik s prebivalstvom, da dosežejo ustrezno odzivanje na njihove odločitve.

Potrebne podatke za sestavo informacij Mestni občini Koper posreduje štab CZ za Obalno regijo in Izpostava URSZR Koper.

Informacije za prebivalstvo morajo vsebovati predvsem naslednje podatke:

- o vplivih nesreče na prebivalstvo in okolje,
- kakšno pomoč lahko pričakujejo,
- ukrepih za omilitev nesreče,
- kako naj izvajajo osebno in vzajemno zaščito,
- kako naj sodelujejo pri izvajanju zaščitnih ukrepov,
- kje lahko dobijo dodatne informacije.

Informacije Mestna občina Koper posreduje preko lokalnih javnih medijev in na druge krajevno običajne načine. Mestna občina Koper za dodatne informacije objavi telefonsko številko svetovalne službe, izven kontaminiranega območja pa lahko organizirajo informacijske centre.

P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
------	---

3. ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1. Zaščitni ukrepi

Zaščitni ukrepi so ukrepi preprečevanja ali zmanjšanja izpostavljenosti posameznikov virom sevanja.

Osnova za določitev zaščitnih ukrepov ob jedrski ali radiološki nesreči so intervencijski nivoji. Posamezne zaščitne ukrepe odredi poveljnik CZ Mestne občine Koper v soglasju s poveljnikom CZ za obalno regijo.

V primeru izrednega dogodka v NEK mora NEK predlagati takojšnje zaščitne ukrepe, ki jih usklajuje z URSJV.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZIR

3.1.1. Vrste zaščitnih ukrepov

3.1.1.1. Takojšnji zaščitni ukrepi

Namen takojšnjih zaščitnih ukrepov je preprečiti deterministične učinke sevanja, zato jih je treba izvesti čim prej po začetku jedrske ali radiološke nesreče.

Ob jedrski nesreči v NEK in radiološki nesreči se izvajajo naslednji takojšnji zaščitni ukrepi, ki so v pristojnosti Mestne občine Koper:

- a) zaklanjanje,
- b) zaužitje tablet kalijevega jodida,
- c) evakuacija;
- d) sprejem in oskrba evakuiranih prebivalcev.

za ostale dogodke pa naslednje:

- e) omejitev sevanja in kontaminacija (zavarovanje območja),
- f) uporaba osebnih zaščitnih sredstev,

- ter za obe vrsti dogodkov:

- g) nadzor območja.

Izvajanje zaščitno-reševalnih ukrepov je v pristojnosti Mestne občine. V kolikor Mestna občina s svojimi silami in sredstvi ne more izvesti zaščitnih ukrepov zaprosi za pomoč sosednje občine, obalno regijo oz. državo.

a) Zaklanjanje

Zaklanjanje je zadrževanje ljudi in živali v zaprtih prostorih ob izrednem dogodku, da se izognejo dozam zaradi zunanje obsevanosti in vnosa. Zaprti prostor je lahko zaklonišče in tudi običajna zgradba z zaprtimi okni in izklopljeno ventilacijo.

Zaklanjanje traja do 24 ur. Prebivalci se zaklonijo v notranje prostore stavb, zaklonišč ali zaklonilnike, pri čemer je potrebno upoštevati, da določena vrsta zaklanjanja omogoča različno raven zaščite pred vplivi ionizirajočega sevanja.

Na območju Mestne občine Koper bi se ta ukrep izvajal le v skrajnih primerih, ko bi meritve hitrosti doz v okolju pokazale, da je dosežen intervencijski nivo za zaklanjanje in evakuacijo.

Prebivalci lahko za zaklanjanje uporabijo notranje prostore stavb (npr. kleti). Ukrep se razglasi preko sredstev javnega obveščanja.

b) Zaužitje tablet kalijevega jodida

Zaužitje tablet kalijevega jodida oziroma jodna profilaksa je zaužitje stabilnega joda pred nastankom jedrske ali radiološke nesreče ali tik ob njenem nastanku z namenom zaščititi ščitnico pred obsevanjem zaradi kopičenja radioaktivnega joda (Predstavljeno v Načrtu prevzema in razdelitve tablet kalijevega jodida za Mestno občino Koper).

Za vse prebivalce RS izven 10 km pasu se tablete kalijevega jodida hranijo v bolnišnicah in drugih zdravstvenih organizacijah in se razdelijo glede na potrebo izvajanja jodne profilakse.

Za primer jedrske nesreče v NEK se za vse prebivalce Mestne občine Koper tablete kalijevega jodida hranijo v Splošni bolnišnici Izola.

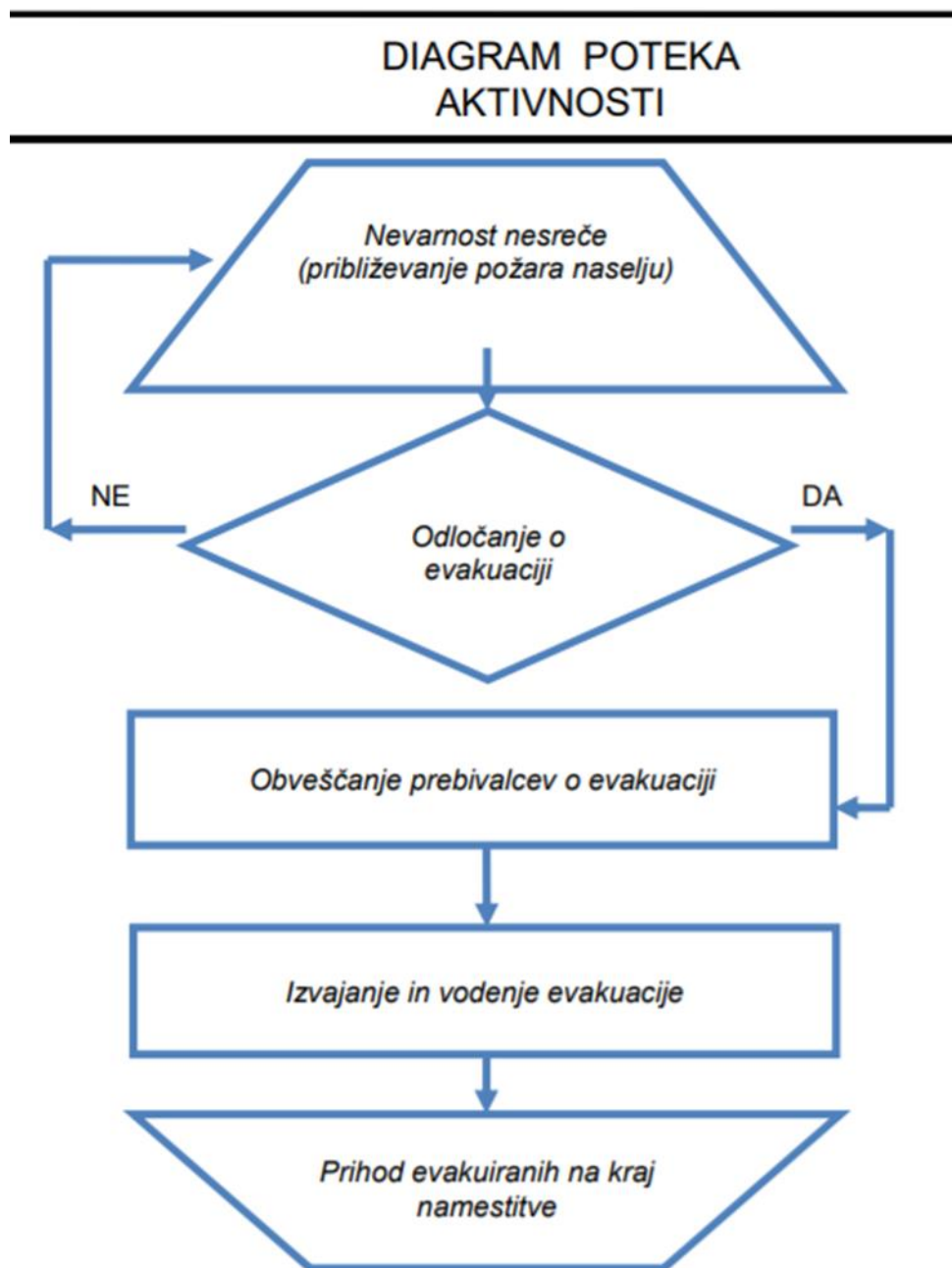
V primeru potrebe po uporabi tablet kalijevega jodida Mestna občina Koper obvesti svoje prebivalce na krajevno običajen način (preko svoje spletne strani, razglasov na oglasih deskah in objav v medijih) o nujnosti izvajanja ukrepa in o lokacijah, kjer lahko prebivalci dobijo tablete kalijevega jodida.

Tablete kalijevega jodida bo mestna občina Koper razdelila skladno z načrtom prevzema in razdelitve tablet kalijevega jodida ob jedrski ali radiološki nesreči.

D – 205	Pravilnik o uporabi tablet kalijevega jodida ob jedrski ali radiološki nesreči
D – 206	Načrt prevzema in razdelitve tablet kalijevega jodida (KI)

c) Evakuacija

Evakuacija je organiziran umik ljudi z ogroženega območja. Na območjih, kjer je evakuacija odrejena, se morajo prebivalci preseliti v določen kraj v času in na način, kot je to določeno v načrtu zaščite in reševanja.

Evakuacija se v primeru jedrske nesreče odredi pred izpustom radioaktivne snovi v ozračje ali po prehodu radioaktivnega oblaka, če ni bilo časa za evakuacijo in je bilo predhodno odrejeno zaklanjanje.

Evakuacijo lahko odredi župan Mestne občine Koper. Izvaja jo štab CZ občine s pomočjo gasilskih enot.

Evakuacija bo potekala po posameznih območjih na začasnih zbirališčih na območju Mestne občine Koper navedenih v prilogi (P-20 in P-21).

Sprejemanje in začasno bivališče za evakuirane z ogroženih območij se uredi z usmeritvijo prebivalcev v ustrezno urejene kapacitete Mestne občine Koper (Priloga 20, Priloga 21).

Zbiranje podatkov o občanih, ki so ostali brez bivališča ter urejanje sprejemanja in začasnega bivališča izvajajo poveljnik CZ Mestne občine Koper, štab CZ občine in gasilci (JZGB, PGD Babiči, PGD Dekani, PGD Hrvatini, PGD Krkavče, PGD Pobegi – Čežarji, PGD Osp, PGD Dol, PGD Gradin, PGD Movraž in PGD Rakitovec).

Mestna občina evakuiranim prebivalcem zagotavlja **oskrbo s hrano in pitno vodo** (Priloga 22). Za večje število obrokov so primerni **objekti javne prehrane**, kjer imajo večje zmogljivosti za oskrbo večjega števila ljudi (P-22).

Humanitarne organizacije (RKS-OZ Koper, Škofijski Karitas Koper) in občani v okviru sosedске pomoči zagotavljajo oskrbo z obleko in drugimi življenjskimi potrebščinami.

Začasno nastanitev odreja poveljnik CZ Mestne občine Koper. Za izvedbo poskrbi in usklajuje štab CZ Mestne občine ob pomoči vaških svetov, humanitarnih organizacij in občanov v okviru sosedске pomoči. Slednji nudijo pomoč tudi pri morebitni evakuaciji živali.

Župan lahko izjemoma odredi, da morajo lastniki ali uporabniki stanovanjskih hiš začasno sprejeti v stanovanje evakuirane ter ogrožene osebe, če njihove nastanitve ni mogoče zagotoviti na drug način. Če je le mogoče, moramo urediti nastanitvene zmogljivosti za ljudi na prizadetem območju, čim bližje njihovim domovom.

V kolikor vseh ni mogoče namestiti na lokacije v Mestni občini Koper, se del prebivalcev evakuirava v sosednje neprizadete občine ali regije.

Podjetja, ki skrbijo za ceste, poskrbijo za zapore državnih cest med izvajanjem evakuacije (Direkcija za ceste, DARS), medtem ko zapore občinskih cest izvede Mestna občina.

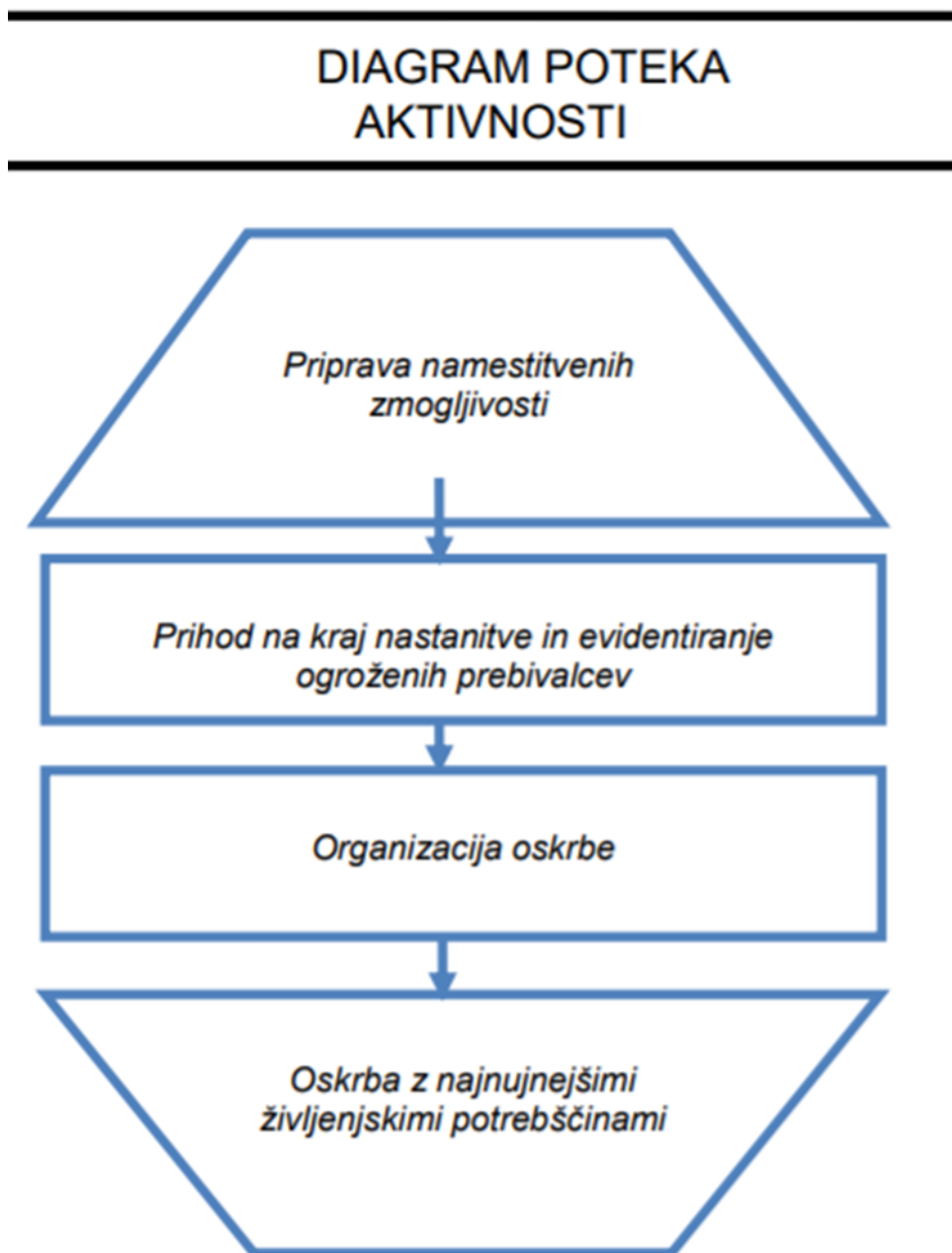
Prav tako moramo poskrbeti za nastanitvene zmogljivosti (hleve) za živino, čim bližje lastnikovim domovom. Ukrep se razglasi preko sredstev javnega obveščanja.

Pri evakuaciji sodelujejo enote CZ, gasilci, policija in po potrebi SV.

P – 27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P – 28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P- 20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano

D – 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob jedrski ali radiološki nesreči
D - 208	Usmeritve za začasno nastanitev, standard namestitve in oskrba evakuiranih

d) Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

Nastanitev in oskrba ogroženih ter prizadetih prebivalcev se izvaja po presoji posledic jedrske ali radiološke nesreče (v primerih, ko prebivalci zaradi ogroženosti življenja morajo zapustiti domove) obsega:

- urejanje začasnih prebivališč,

- nastanitev prebivalcev in
- oskrbo z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami.

Za nastanitev evakuiranih prebivalcev z ogroženih območij poskrbi Mestna občina Koper, ki tudi izvede evakuacijo. Na evakuacijskih sprejemališčih evakuirani prebivalci prejmejo navodila glede začasne nastanitve in oskrbe. Če zaradi posledic nesreče prebivalci dalj časa ne morejo vrniti na svoje domove, se jih premesti v evakuacijske sprejemne centre oziroma poišče možnost za trajno nastanitev.

Oskrba ogroženih prebivalcev na kraju nesreče se izvaja v primerih, ko prebivalci zaradi ogroženosti življenja morajo zapustiti domove. Zberejo se na predvidenih varnih mestih (sprejemališčih) v bližini stalnih bivališč.

Začasno nastanitev odreja poveljnik CZ Mestne občine Koper, za izvedbo poskrbi in usklajuje štab CZ občine ob pomoči PGD, humanitarnih organizacij. O poteku sprejema in oskrbe ogroženega prebivalstva poroča poveljnik CZ Mestne občine Koper, poveljniku CZ za obalno regijo. Štab CZ za obalno regijo usklajuje in vodi evakuacijo, če Mestna občina ne more poskrbeti za vse ogrožene prebivalce.

Sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev organizira Mestna občina, izvajajo pa jo občinske javne službe in organizacije za socialno skrbstvo, otroško varstvo, šolstvo, varstvo invalidov, zdravstveno varstvo (Zdravstveni dom Koper, Center za socialno delo Južna Primorska, enota Koper, vrtci, osnovne šole). Pri izvajanju tega ukrepa sodelujejo tudi prostovoljne (Društvo tabornikov Rod »Bela jadra« Prade, ZSKSS Steg Škofije, Klub tabornikov Kost) in humanitarne organizacije (RKS OZ Koper, Škofijska karitas Koper).

Štab CZ Mestne občine Koper organizira svoje delo na osnovni lokaciji v upravni stavbi Mestne občine Koper, Verdijeva ulica 10, 6000 Koper – Capodistria. Če delo na tej lokaciji zaradi poškodovanosti objekta, poškodovanih komunikacij ali zaradi drugih razlogov ni mogoče, se štab preseli na rezervno lokacijo v prostore JZGB Koper, Ljubljanska cesta 6, 6000 Koper – Capodistria.

Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev se prične izvajati takoj, ko je razglašen ukrep evakuacija.

V Mestni občini Koper so za sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev zadolžene naslednje institucije ter organizacije:

- oskrbo s pitno vodo zagotavlja Komunala Marjetica Koper d.o.o v sodelovanju z GZ Koper,
- zdravstveno oskrbo ter nujno medicinsko pomoč Zdravstveni dom Koper, Splošna bolnišnica Izola,
- psihosocialno pomoč Center za socialno delo Južna primorska, Enota Koper,
- izobraževanje šoloobveznih otrok zagotavljajo osnovne šole,
- oskrbo s hrano pogodbeni izvajalci,

- oskrbo in logistiko - Društvo tabornikov Rod »Bela jadra« Prade, ZSKSS Steg Škofije, Klub tabornikov Kost,
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči (oblačila in ostala oprema) pa RKS OZ Koper in Škofijski Karitas Koper.

D - 11	Začasni ukrep Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev - priporočilo
--------	---

e) Omejitev sevanja in kontaminacije (zavarovanje območja)

Predvsem ta ukrep izvajamo pri radioloških nesrečah, kjer se ustrezno veliko območje okrog vira sevanja fizično zavaruje. Na ta način se onemogoči dostop ljudem oziroma živalim ter tako prepreči nezagodno obsevanost in širjenje morebitne kontaminacije.

Ukrep izvaja policija oziroma gasilci (preventivno tisti, ki prvi prispe na kraj dogodka).

f) Uporaba osebnih zaščitnih sredstev

Za zaščito pred vdihavanjem kontaminiranih prašnih delcev v zraku uporabljamo različno respiratorno zaščito. Za zaščito pred kontaminacijo kože in oblačil uporabljamo gumijaste rokavice in ogrinjala.

g) Nadzor območja

Nadzor območja v Mestni občini Koper, kjer se izvajajo zaščitni ukrepi izvaja policija, ki kontrolira tudi dostope in izhode ljudi teh območij na nadzornih točkah.

h) Oskrba poškodovanih in obsevanih oseb

Vsem poškodovanim se nudi nujno medicinsko pomoč. Specialistično oskrbo poškodovanim in obolelim, ki niso kontaminirani in ne kažejo znakov akutne obolevnosti (npr. bruhanje), nudi Splošna bolnišnica Izola. Kontaminiranim osebam in osebam z znaki akutne obsevanosti nudi oskrbo Univerzitetni klinični center Ljubljana (UKC), Klinika za nuklearno medicino.

3.1.1.2. Prehrambni zaščitni ukrepi

S prehrabnimi zaščitnimi ukrepi se zmanjša tveganje za stohastične učinke sevanja zaradi vnosa kontaminiranih živil in pitne vode v telo. Prehrambni intervencijski ukrepi trajajo od nekaj dni do nekaj tednov za kratkožive izotope, za dolgožive izotope pa tudi več desetletij.

Prehrambni zaščitni ukrepi so:

- prepoved uporabe kontaminirane hrane in krme,
- prepoved uporabe (pitne) vode in prepoved ali omejitev uživanja določenih živil, predvsem poljščin, sadja in zelenjave ter mleka in mlečnih izdelkov,
- zaščita živali in krme (zadrževanje živali v hlevih, prepoved paše in krmljenja živali s svežo krmo),

- omejitev nabiranja in uporabe poljskih pridelkov in gozdnih sadežev,
- omejitev paše,
- omejitev oziroma prepoved uporabe mesa uplenjene divjadi,
- zaščita virov pitne vode in
- zagotavljanje nadomestne neoporečne hrane, vode in krme.

Prehrambene zaščitne ukrepe na območju Mestne občine Koper izvajajo prebivalci (tudi kot imetniki živali) v okviru osebne in vzajemne zaščite, pristojne javne službe in ustanove s področja oskrbe z vodo, zdravstva in izobraževanja, nosilci živilskih dejavnosti ter nosilci dejavnosti poslovanja s krmo.

Na območju Mestne občine Koper te naloge izvaja javno komunalno podjetje Komunala Marjetica Koper ter pristojne službe s področja zdravstva (Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano Koper - NLZOH in Nacionalni inštitut za javno zdravje območna enota Koper- NIJZ) in kmetijstva (Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije - Zavod Koper, UVHVVR – območna enota Koper, Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, Inšpektorat RS za okolje in prostor).

3.1.1.3. Dolgoročni zaščitni ukrepi

Z dolgoročnimi zaščitnimi ukrepi se zmanjša tveganje za stohastične učinke sevanja in trajajo od nekaj tednov do nekaj mesecev, lahko pa tudi več stoletij za zelo dolgožive izotope, pri čemer je treba upoštevati ekonomske in socialne posledice teh ukrepov.

Dolgoročni zaščitni ukrepi so:

- začasna preselitev prebivalstva,
- trajna preselitev prebivalstva in
- dekontaminacija okolja.

Dolgoročne zaščitne ukrepe se izvaja v okviru sanacije po prenehanju izrednega dogodka v okviru rednega dela pristojnih organov in služb.

Na območju Mestne občine Koper bi se ti ukrepi izvajali le v skrajnih primerih, ko bi meritve v okolju pokazale, da jih je potrebno izvesti.

3.1.2. Radiološka zaščita intervencijskega in drugega osebja

Vsi izvajalci zaščitnih ukrepov in nalog ZRP (policija, gasilci, ekipe NMP ...), ki praviloma prvi prispejo na onesnaženo območje in drugo osebje, razen v jedrskih in sevalnih objektih, kjer zaposleno osebje ukrepa najprej, so intervencijsko osebje in morajo biti opremljeni z ustreznimi osebnimi zaščitnimi sredstvi in sredstvi za dozimetrično kontrolo.

Za osebno zaščitno opremo osebja so odgovorni ustanovitelji. Opremljanje iz drugih virov je možno le izjemoma. Za nadzor doznih obremenitev posameznikov, ki niso poklicni delavci z viri ionizirajočega sevanja, skrbijo enote CZ za RKB izvidovanje.

Merjenje notranje kontaminacije ljudi izvaja Klinika za nuklearno medicino. Preseganje doznih omejitev posameznikom lahko izjemoma odobri le poveljnik CZ RS ob soglasju specialista zdravnika medicine dela, če:

- je oseba zdrava,
- se oseba prostovoljno odloči za izvedbo naloge,
- je izurjena za izvedbo naloge,
- je seznanjena s tveganjem in
- če je izvedba te naloge pogoj za reševanje ali zaščito večjega števila neposredno ogroženih oseb.

3.1.3. Izvajanje zaščitnih ukrepov ob izrednem dogodku v NEK

3.1.3.1. Območje splošne pripravljenosti

Območje splošne pripravljenosti obsega območje, ki je več kot 25 km od središča jedrske nesreče. Zaščitni ukrepi se izvajajo na podlagi rezultatov modelov in meritev radioaktivnosti.

Zaščitni ukrepi na območju celotne Mestne občine Koper so takojšnji, prehrambni in dolgoročni. Monitoring radioaktivnosti izvajajo pristojne ustanove za redni monitoring radioaktivnosti in mobilne enote. Regijski Oddelek CZ za RKB izvidovanje opravlja detekcijo in dozimetrijo, označevanje kontaminiranega območja in jemanje vzorcev.

JZGB Koper opravlja dekontaminacijo javnih površin in objektov, ker Mestna občina Koper nima svoje RKB enote.

3.1.4. Zaščitni ukrepi ob jedrski nesreči v tujini

V primeru jedrske nesreče v tujini, se na območju Mestne občine Koper poleg določenih ukrepov predvidenih ob razglasitvi splošne nevarnosti za območje dolgoročnih ukrepov (ODU) ob nesreči v NEK izvajajo še:

- poostren in povečan nadzor okolja in hrane-prednost imajo območja, kjer je deževalo,
- priprava sistema vzorčenja hrane in krme.

Na območju Mestne občine Koper te naloge izvajajo pristojne službe s področja zdravstva (Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano Koper - NLZOH in Nacionalni inštitut za javno zdravje območna enota Koper - NIJZ) in kmetijstva (Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije - Zavod Koper, UVHVVR – območna enota Koper, Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, Inšpektorat RS za okolje in prostor).

V primeru hude jedrske nesreče v elektrarni, ki je znotraj 500 km območja in ob neugodnih vremenskih razmerah, so možni tudi takojšnji zaščitni ukrepi (na primer zaužitje tablet kalijevega jodida) in prehrabni ukrepi.

3.1.5. Izvajanje zaščitnih ukrepov ob drugih jedrskih ali radioloških nesrečah

Ob drugih jedrskih ali radioloških nesrečah za takojšnje zaščitne ukrepe na lokaciji poskrbijo upravljavci objektov oziroma imetniki radioaktivnih virov, v nasprotnem primeru pa je potrebna takojšnja intervencija:

- zavarovanje območja izvede policija ali poklicni gasilci oziroma prvi, ki prispe na kraj dogodka,
- pri intervenciji sodelujejo pristojne javne službe in pooblašene organizacije (npr. ELME, ZVD).

Omejitev sevanja in kontaminacije oziroma zavarovanje območja izvajamo pri radioloških nesrečah, kjer se ustrezno veliko območje okrog vira sevanja fizično zavaruje. Na ta način se onemogoči dostop ljudem oziroma živalim ter tako prepreči nezgodno obsevanost in širjenje morebitne kontaminacije.

Na ravni Mestne občine Koper se za druge jedrske ali radiološke nesreče na zahtevo poveljnika CZ Mestne občine Koper po posvetu s poveljnikom CZ za obalno regijo odredijo ustrezni zaščitni ukrepi glede na vrsto dogodka, okoliščine in možen razvoj dogodka.

3.2. Naloge zaščite reševanja in pomoči

3.2.1. Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

V primeru jedrske ali radiološke nesreče prva pomoč obsega:

- dajanje prve pomoči poškodovanim in obolelim,
- pomoč pri dekontaminaciji poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri prevozu lažje poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri negi poškodovanih in obolelih in
- sodelovanje pri izvajanju higiensko – epidemioloških ukrepov.

Ob nesreči v NEK oziroma ob nesreči v bližnji tuji elektrarni ne pričakujemo večjega števila poškodovanih in ranjenih prebivalcev niti večjega števila oseb z znaki radiacijske bolezni, ker celotno območje Mestne občine Koper spada v območje splošne pripravljenosti.

Manjše poškodbe, do katerih bi lahko prišlo pri izvajanju ukrepov in nalog ZRP, bi prebivalci oskrbeli v okviru osebne in vzajemne zaščite. Nujno medicinsko pomoč pa bi jim zagotavljalo medicinsko osebje nujne medicinske pomoči organizirane na pred bolnišničnem nivoju na terenu in ustrezne organizacijske enote na sekundarnem nivoju (bolnišnice), v skladu s sprejetimi zdravstvenimi smernicami za ravnanje ekip nujne medicinske pomoči.

Na območju Mestne občine Koper reševalci njune medicinske pomoči pri zdravstvenem domu Koper na terenu nudijo ponesrečenim oziroma obolelim nujno medicinsko pomoč in jih po potrebi napotijo v specialistično enoto-Splošna bolnišnica Izola.

Prijava poškodb bo potekala po območjih pokrivanja posameznih PGD. Nujno zdravstveno oskrbo poškodovanim prebivalcem nudi Zdravstveni dom Koper v skladu z načrtom zdravstva za postopanje ob naravnih in drugih nesrečah.

Naloge prve pomoči izvajajo tudi enote CZ v okviru RKS-OZ Koper, predvsem pri transportu poškodovanih in nudenju prve pomoči.

Ekipe za prvo pomoč CZ občine Koper (pogodba z RKS-OZ Koper) se aktivira takrat, kadar zaradi velikega števila poškodovanih v jedrski ali radiološki nesreči pomoč rednih zdravstvenih služb ni zadostna. Sodeluje pri nujenju prve pomoči in evakuaciji poškodovanih z mesta nesreče.

Delovanje zdravstvene službe ob naravnih in drugih nesrečah je urejeno s predpisi Ministrstva za zdravje o delu zdravstvene službe ob naravnih in drugih nesrečah. Specialistično oskrbo poškodovanim in obolelim, ki niso kontaminirani in ne kažejo znakov akutne oboletosti (npr. bruhanje), nudi Splošna bolnišnica Izola.

Kontaminiranim osebam in osebam z znaki akutne obsevanosti nudi oskrbo Univerzitetni klinični center Ljubljana (UKC), Klinika za nuklearno medicino. Po potrebi zdravstvene ustanove zagotavljajo prebivalcem tudi psihološko pomoč.

Štab CZ Mestne občine Koper spremlja izvajanje nujne medicinske pomoči ter sprejema zahteve po pomoči v silah in sredstvih na ogroženih območjih.

P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P – 27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P – 28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
D – 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči

3.2.2. Prva veterinarska pomoč

Prva veterinarska pomoč ob jedrski ali radiološki nesreči obsega:

- izvajanje ukrepov za zaščito živali, živil živalskega izvora, krmil in napajališč pred ionizirajočim sevanjem, ki jih je priporočilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) ali Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR),
- izvajanje ukrepov za zaščito živali ob nevarnosti množičnega pojava ali množičnem pojavu živalskih bolezni,
- sodelovanje pri izvajanju dekontaminacije živine in
- sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel.

Ukrepi za zaščito živali lahko vsebujejo tudi preventivno evakuacijo živali, ki so posebno dragocene s stališča biološke reprodukcije.

Na podlagi 19. točke 51. člena Zakona o veterinarstvu (ZVet-1) (Ur. L. RS, št. 33/01, 110/02-ZGO-1, 45/04-ZdZPKG, 62/04-odločba US in 93/05) so dolžni izvajalci veterinarskih dejavnosti iz 50. člena ZVet-1 živalim nuditi nujno veterinarsko pomoč.

Na območju Obalne regije so v prvo veterinarsko pomoč vključujejo veterinarske ambulante in veterinarji. V Obalni regiji je ekipa prve veterinarske pomoči v Klavnici Sečovelje, sicer pa v regiji ni večjega števila živali.

V Mestni občini Koper v okviru CZ ni organizirane enote za prvo veterinarsko pomoč.

Za oskrbo poškodovanih živali pa skrbijo veterinarske ambulante v skladu z načrtom UVHVVR za postopanje ob naravnih in drugih nesrečah. Prvo veterinarsko pomoč nudijo veterinarske ambulante.

Naloge veterinarske pomoči opravljajo veterinarji veterinarskih organizacij s koncesijo ter delavci UVHVVR in Nacionalnega veterinarskega inštituta. Pri izvajanju veterinarske pomoči ob poplavih lahko sodelujejo tudi ustrezne enote in službe CZ, gasilske enote ter druge sile za ZRP.

Ob jedrski nesreči v Mestni občini Koper ni pričakovati večjega števila o poškodovanih in poginulih živalih, Podatke o poškodovanih in poginulih živalih zbira veterinarska služba ter tudi usmerja glede nadaljnjih uktivnosti (zasilni zakol poškodovanih živali, odstranitev živalskih trupel, pokop kadavrov, itd.).

Na območju Mestne občine Koper se naloge prve veterinarske pomoči izvajajo po navodilih UVHVVR, Območnega urada Koper.

3.2.3. Gašenje in reševanje ob požarih

Gasilske enote sodelujejo ob jedrski ali radiološki nesreči poleg gašenja tudi pri izvajanju drugih nalog ZRP, še posebej pri prevozu pitne vode za živali, reševanju ob prometnih nesrečah in dekontaminaciji.

Po potrebi se aktivirajo sosednja gasilska društva iz gasilske zveze, JZGB Koper kadar gre za nesreče, ki so v pristojnosti državne koncesijske pogodbe (nesreče v cestnem prometu, ekološke nesreče – razlitja nevarnih tekočin, ipd.).

Prostovoljna gasilska društva na območju Mestne občine Koper (PGD Babiči, PGD Dekani, PGD Hrvatini, PGD Krkavče, PGD Pobegi – Čežarji, PGD Osp, PGD Dol, PGD Gradin, PGD Movraž in PGD Rakitovec) ter JZGB Koper sodelujejo pri izvajanju drugih nalog zaščite in reševanja, ki bi se pojavile ob jedrski ali radiološki nesreči in sicer:

- pri reševanju iz visokih zgradb (JZGB Koper),
- reševanje ob prometnih nesrečah (JZGB Koper),
- prevoz pitne vode za živali (JZGB Koper)
- pri dekontaminaciji javnih površin in objektov (JZGB Koper)
- pri izvajanju nalog zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi pa se bodo vključevala selektivno glede na obstoječo opremo (JZGB Koper).

P – 14	Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode
--------	--

3.2.4 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Osnovni pogoji za življenje bodo vzpostavljeni takrat, ko bodo izpolnjeni pogoji za preključ odredenih zaščitnih ukrepov.

Predvsem je med jedrsko ali radiološko nesrečo potrebno zagotoviti neoporečno (nekontaminirano) vodo in hrano ter osnovne bivalne pogoje, npr. ustrezno nastanitev v primeru evakuacije, hrano v primeru prehrabnih ukrepov.

Po potrebi neoporečno vodo zagotavlja skladno z načrtom zaščite in reševanja ob prekinitvi oskrbe s pitno vodo.

Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe in druge organizacije s področja infrastrukture, naloge pa usmerja poveljnik CZ Mestne občine Koper.

Delovanje infrastrukturnih objektov in naprav zagotavljajo naslednje javne službe:

- občinske ceste-Komunala Marjetica Koper d.o.o.
- vodovod (Rižanski vodovod) in kanalizacija-Komunala Marjetica Koper d.o.o.,
- elektro omrežje-Elektro Primorska,
- telekomunikacije-Telekom Slovenija,

- državne ceste-Direkcija za ceste, DARS.

Pri zagotavljanju osnovnih pogojev za življenje se v izvajanje nalog aktivno vključujejo tudi prebivalci v svoji delovni in bivalni sredini ter izvajajo naloge po usmeritvah poveljnika CZ Mestne občine Koper.

Humanitarno pomoč zagotavlja RKS OZ Koper, Škofijska Karitas Koper in Center za socialno delo Južna Primorska - Enota Koper.

Preskrbo z življenjskimi potrebščinami spremljajo občinska uprava Mestne občine Koper, služba za podporo Civilne zaščite Mestne občine Koper.

P – 21	Pregled objektov v katerih je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč
P – 22	Pregled objektov, ki zagotavljajo prehrano
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij
P-26	Pregled centrov za socialno delo
P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic

3.3. Preklic izvajanja zaščitnih ukrepov in razglasitev prenehanja nevarnosti

Zaščitne ukrepe se prekliče glede na:

- preseganje intervencijskih nivojev in
- razvoj dogodka.

Predlog preklica posameznih zaščitnih ukrepov poda URSJV, odredi pa poveljnik CZ RS.

Poveljnik CZ Mestne občine Koper na podlagi Sklepa o razglasitvi prenehanja nevarnosti, ki ga izda poveljnik CZ RS glede na razvoj izrednega dogodka in stanje v okolju, razglasi prenehanje nevarnosti na območju Mestne občine Koper.

D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob jedrski ali radiološki nesreči
D – 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

4. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

4.1. Razlaga pojmov

AKCIJSKI NIVO je mejna koncentracija radionuklidov v hrani, mleku ali pitni vodi, nad katero je prepovedano uživanje.

DETERMINISTIČNI UČINKI je klinično ugotavljanje okvare obsevanega organa, tkiva ali organizma zaradi poškodovanja celic; za nastanek posameznega determinističnega učinka so določljive vrednosti doz, pri katerih se deterministični učinek pojavi, za te vrednosti doz pa velja, da je za doze, ki jih presegajo, deterministični učinek večji, če je vrednost doze večja.

DOZNA OBREMENITEV je vsota vseh doz, prejetih v določenem času, zaradi notranjega in zunanjega obseva.

EVAKUACIJA je začasen umik ljudi ob izrednem dogodku z določenega območja, da se izognejo dozam, ki presegajo intervencijske nivoje.

EVAKUACIJSKO SPREJEMALIŠČE je mesto sprejema evakuiranih prebivalcev.

IZREDNI DOGODEK je dogodek, pri katerem se zmanjša sevalna ali jedrska varnost. Zaradi stanja, ki je posledica izrednega dogodka, je treba začeti z izvajanjem ukrepov za zaščito delavcev, posameznikov iz prebivalstva ali prebivalstva, bodisi delno ali v celoti, ali za varstvo pacientov, če gre za izredni dogodek pri radiološkem posegu.

DEKONTAMINACIJA je postopek, s katerim iz določenega prostora ali območja odstranimo kontaminante – škodljive snovi in tako preprečimo negativne vplive za okolje in zdravje ljudi.

IZOGIBNA DOZA je ocenjena vrednost razlike med dozo, ki je posledica izrednega dogodka brez izvajanja intervencijskih ukrepov in dozo zaradi izrednega dogodka ob izvajanju intervencijskih ukrepov.

JODNA PROFILAKSA je zaužitje neradioaktivnega joda (tablete kalijevega jodida) pred ali takoj ob nastanku izrednega dogodka, da se zaščiti ščitnica pred obsevanjem zaradi kopičenja radioaktivnih izotopov joda v njej.

MEJNE DOZE so predpisane doze, ki ne smejo biti presežene.

STOHAISTIČNI UČINKI so statistično ugotovljive okvare zaradi spremenjenih lastnosti obsevanih celic, ki se lahko razmnožujejo. Stohastični učinki, kot so nastanek malignih rakov ali dednih posledic v genih, niso odvisni od doze in zanje prag nastanka ne obstaja, vendar je njihov nastanek verjetnejši pri višji dozi.

NADZORNA TOČKA je mesto nadzora vstopa oziroma izstopa iz območja izvajanja zaščitnih ukrepov in mesto preverjanja kontaminacije ljudi in opreme ter izvajanje dekontaminacije.

NESREČA je dogodek ali vrsta dogodkov, ki jih povzročijo nenadzorovane naravne ali druge sile in prizadenejo oziroma ogrozijo življenje ali zdravje ljudi, živali ter premoženje, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva.

OBMOČJE NAČRTOVANJA je skupno ime za območja v določeni oddaljenosti od lokacije nesreče, na katerih se predvidi izvajanje oziroma načrtuje izvajanje zaščitnih ukrepov.

OBSEVANOST je izraz, ki se uporablja v varstvu pred ionizirajočimi sevanji za izpostavljenost sevanju (predvsem ljudi) v določenem časovnem obdobju.

OPERATIVNI INTERVENCIJSKI NIVO je vrednost intervencijskega nivoja, ki se izraža z neposredno merljivo veličino, kot je hitrost doze zunanjega sevanja, površina kontaminacije ali koncentracija radioaktivnih snovi v zraku, pitni vodi, živilu ali krmi. Operativni intervencijski nivoji se uporabljajo v začetni fazi izrednega dogodka za hitro odločanje o intervencijskih ukrepih.

KONTAMINACIJA je onesnaženje predmetov, površin ali oseb z radioaktivnimi snovmi.

USED je usedanje radioaktivnih delcev iz radioaktivnega oblaka zaradi teže ali spiranja s padavinami na tla in na ostale površine.

ZAKLANJANJE je zadrževanje ljudi v zaprtih prostorih ob izrednem dogodku, da se izognejo dozam zaradi zunanje obsevanosti in vnosa. Zaprti prostor je lahko zaklonišče in tudi običajna zgradba z zaprtimi okni in izklopljeno ventilacijo.

SPLOŠNA NEVARNOST je tretja, najvišja stopnja nevarnosti, ki jo določa NEK.

4.2. Razlaga okrajšav

ARSO Agencija RS za okolje

CORS - Center za obveščanje RS

CZ - Civilna zaščita

ELME - Ekološki laboratorij z mobilno enoto

EU – Evropska unija

IAEA - International Atomic Energy Agency

IRSVNDN - Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami

JZ GB Koper - Javni zavod gasilska brigada Koper
KI - Kalijev jodid
MAAE - Mednarodna agencija za atomsko energijo
MKGP - Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MZ – Ministrstvo za zdravje
NEK - Nuklearna elektrarna Krško
NIJZ - Nacionalni inštitut za javno zdravje
NLZOH - Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano
NMP - Nujna medicinska pomoč
ODU - Območje načrtovanja dolgoročnih zaščitnih ukrepov
OKC PU - Operativno komunikacijski center Policijske uprave
OPU - območje izvajanja preventivnih zaščitnih ukrepov ob nesreči v NEK
OTU - območje načrtovanja takojšnjih zaščitnih ukrepov ob nesreči v NEK
PGD - Prostovoljno gasilsko društvo
RS - Republika Slovenija
ReCO - Regijski center za obveščanje
RKS - Rdeči križ Slovenije
RKB - radiološko-kemično-biološko
RS Republika Slovenija
SV – Slovenska vojska
URSZR - Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
UVHVVR - Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
UKOM - Urad Vlade RS za komuniciranje
URSJV - Uprava RS za jedrsko varnost
URSVS - Uprava RS za varstvo pred sevanji
URSZR - Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
UKC - Univerzitetni klinični center
UPB - Uradno prečiščeno besedilo
UR list - Uradni list
ZARE - radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZD – Zdravstveni dom
ZRP - Zaščita, reševanje in pomoč
ZiR - Zaščita in reševanje

5 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

5.1 Skupne priloge

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito,
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZiR
P-10	Pregled gradbenih organizacij
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-13	Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb
P-14	Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode
P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P-20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
P-23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij
P-26	Pregled centrov za socialno delo
P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P-29	Pregled veterinarskih organizacij
P-31	Pregled kulturne dediščine

P-33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode
------	---

5.2 Posebne priloge

P-1000	Evidenčni list o vzdrževanju načrta ZiR
--------	---

5.3 Skupni dodatki

D - 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZiR
D - 2	Načrt občine za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in Štaba CZ
D - 4	Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči
D - 5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra
D - 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
D - 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D - 13	Vzorec obrazca za povrnitev stroškov občinam ob nesreči
D - 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D - 15	Vzorec delovnega naloga
D - 16	Vzorec zapisnika o poškodovanosti gradbenih objektov in infrastrukture
D - 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D - 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

5.4 Posebni dodatki

D – 205	Pravilnik o uporabi tablet kalijevega jodida (KI)
D – 206	Načrt prevzema in razdelitve tablet kalijevega jodida (KI)
D – 208	Usmeritve za začasno nastanitev, standard namestitve in oskrba evakuiranih